

[Forum](#) in Doorbraak, 27 juni 2026

Verblindende hoogmoed

René Stockman: 'Bij velen is de deugd van nederigheid uit hun vocabulaire geschrapd, want dat is iets voor kwezels en zwakkelingen geworden.'

[René Stockman](#)

Broeder René Stockman was de elfde generaal-overste van de pauselijke congregatie van de Broeders van Liefde.

We hoeven ons niet blind te staren op de glitter van dit nieuwe standbeeld van Trump en denken dat alleen hij in de greep is van de hybris.

foto © RS

Volgens sommigen is hoogmoed de grootste zonde en ook de oorzaak van alle zonden. Er wordt dan verwezen naar het boek Genesis waar in het verhaal over de eerste mens op plastische wijze uit de doeken wordt gedaan hoe het kwade het hart van de mens veroverde door hem en haar te verleiden om hun eigen god te worden. 'Jullie ogen zullen opengaan zodra je daarvan eet, en dan zullen jullie als goden zijn en kennis hebben van goed en kwaad' (Gen. 3, 5).

Hun ogen gingen inderdaad open na het eten van de verboden vrucht. Ze zagen dat ze naakt waren, en helemaal geen god, zoals ze gedroomd hadden. Even verder lezen we een ander verhaal, ditmaal op het moment dat men besloot een toren te bouwen die tot aan de hemel zou reiken, om zo de eigen macht en goddelijke status te bevestigen (cfr. Gen. 11, 1-9). Maar ook dit liep faliekant af en eindigde met een onafgewerkt bouwwerk en een spraakverwarring in een totale chaos.

Opnieuw was het de hoogmoed die hen dreef om God uit te dagen en zijns gelijke te willen worden. Oude verhalen die iets, neen, heel veel zeggen over de ingesteldheid bij de mensen om te proberen de macht naar zich toe te trekken.

Naar Mars

Wanneer we de illusie proberen hoog te houden dat er vandaag geen verboden vruchten meer worden gegeten en geen torens van Babel meer worden opgetrokken, haalt de dagelijkse realiteit ons in. Sommigen willen nu zelfs tot op Mars geraken om daar hun eigen nieuw rijk uit te bouwen, en toen ik via de media vernam dat president Donald Trump voor hemzelf een gouden standbeeld liet oprichten, in een houding die alleen macht en arrogantie uitstraalt, kon ik alleen maar besluiten dat er inderdaad niets nieuws onder de zon is.

Ellenbogenwerk, omkoperij, corruptie en desnoods tegenstaanders uitschakelen: het staat allemaal in het receptenboek

Het is die verblindende kracht die verborgen zit in de hoogmoed en ons naar de macht doet grijpen, waarbij we nog alleen ons eigen belang voor ogen hebben en finaal nog alleen begaan zijn met hoe we onze macht nog kunnen uitbreiden. De wijze waarop dit gebeurt wordt volledig ondergeschikt aan het resultaat dat wordt vooropgesteld en dat men droomt. Ellenbogenwerk, omkoperij, corruptie en desnoods tegenstaanders uitschakelen: het staat allemaal in het receptenboek hoe men kan groeien in macht en aanzien.

Gouden standbeeld

We hoeven ons niet blind te staren op de glitter van dit nieuwe standbeeld van Trump en denken dat alleen hij in de greep is van de hybris. De verleiding om onszelf tot god te kronen schuilt in ieder van ons, en het serpent van de verleiding sluipt nog altijd rond om ons in zijn greep te krijgen. Neen, daarvoor zullen we voor onszelf wellicht geen gouden standbeeld oprichten, en ook geen toren bouwen met onze naam erop. Maar nog altijd zal de boodschap zijn dat we ons de betere en grotere achten dan de andere, dit graag bevestigd willen zien en als het niet onmiddellijk lukt om de verhoopte erkenning te krijgen we dan maar in ons receptenboek gaan bladeren om de juiste methode te vinden om boven de andere te kunnen uitstijgen, de andere te kunnen vernederen.

Ook in het dagelijks leven lopen er vele kleine Trumps rond

Bij velen is de deugd van nederigheid uit hun vocabulaire geschrapt, want dat is iets voor kwezels en zwakkelingen geworden. We hebben niets tegen het feit dat mensen willen vooruitkomen in het leven, maar wel tegen de wijze waarop sommigen dit willen verwezenlijken. Als dit alleen maar lukt door anderen te vernederen en te kleineren, dan botsen we hierbij op een ethische grens die ver overschreden wordt.

Menselijke waardigheid

Vanuit een personalistische visie op de mens draagt ieder de wederzijdse verantwoordelijkheid voor de eerbiediging, de promotie en eventueel het herstel van mekaars menselijke waardigheid. Dit zal dan ook het criterium zijn waarop een maatschappij zich ethisch kan toetsen.

Telkens deze visie in het gedrang komt omdat sommigen vanuit hun hoogmoed de macht naar zich toe willen trekken, en dat ten koste van anderen, zullen we de spijtige conclusie moeten trekken. Wat we bij Trump en consoorten uitvergroot zien, zodanig dat het zelfs potsierlijk wordt, ontmoeten we spijtig genoeg ook in het dagelijkse leven, waar er vele kleine Trumps rondlopen die dagelijks voor de spiegel gaan staan met de vraag: 'Spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wie is de grootste in dit land?'